

KOSKELA 2018

Vasemmalla on sarjakuvastrippi koossa, johon olen sen piirtänyt, ja sen alla sama strippi koossa, jossa se julkaistiin *Kalkkaro*-lehden numerossa 20B. Strippi on yleisnimitys yhden rivin sarjakuvalle eli yleisesti sanomalehdissä julkaistavalle mallille.

Originaalikoko tarkoittaa kokoa, johon sarjakuva piirretään. Suurempi originaalikoko antaa mahdollisuuksia piirtää pienet yksityiskohdat paljon tarkemmin, ja pienentäminen poistaa tekstauksesta ja viivoista epätasaisuuksia tehden kauniimman lopputuloksen. Suurempaan originaalikokoon piirtäessäsi huomioi, ettet piirrä asioita jotka haluat esittää lopullisessa julkaisukoossa, liian pieniksi.

KALKKARO – LAUTTURI
© Ilpo Koskela

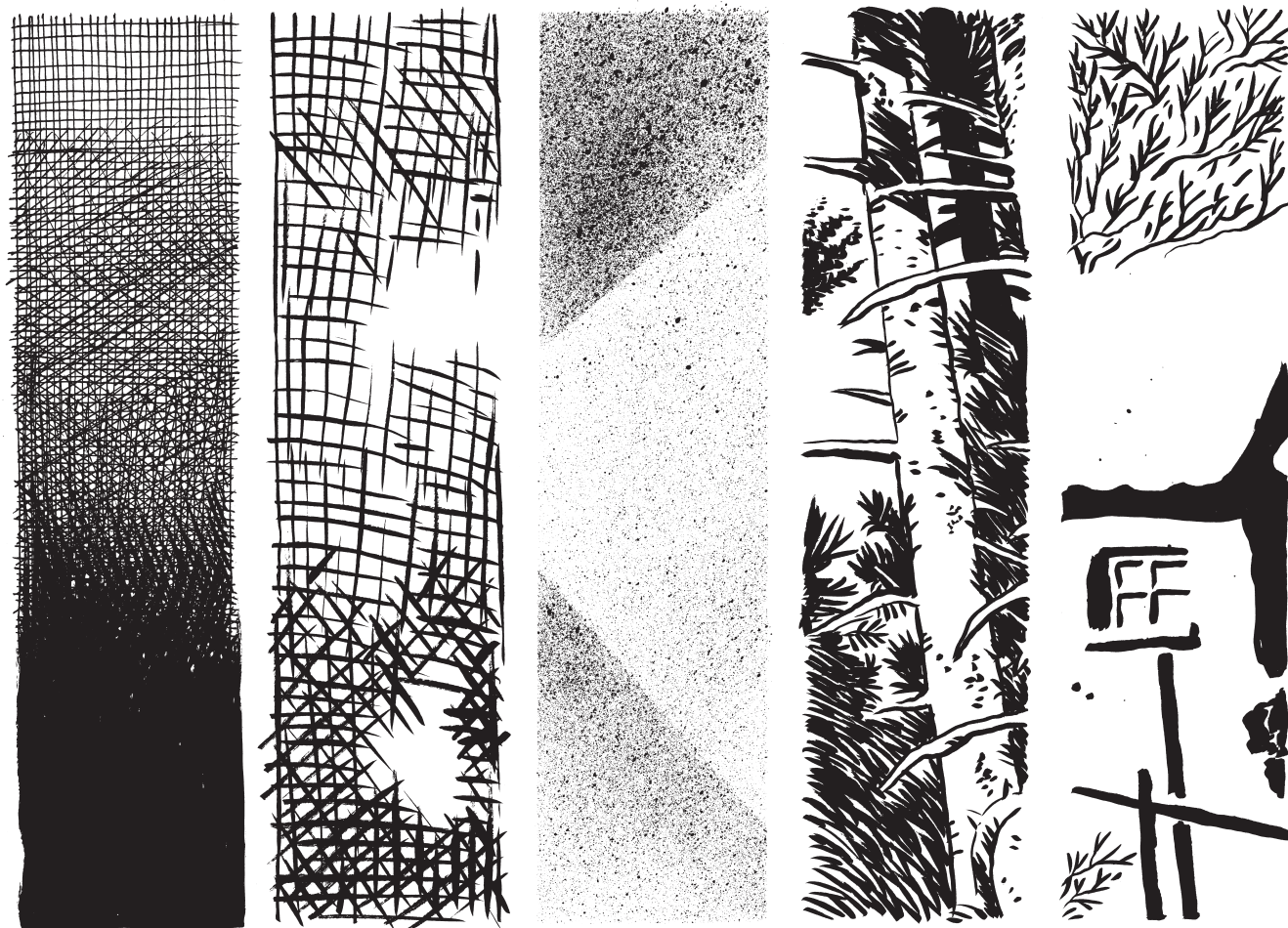
Julkaistu KALKKARO-lehdessä
numero 20B joulukuussa 2013.

Huomioi tekstauksen koko, jotta puhekuilien tekstit säilyvät luettavina! Tarvittaessa pienennä skannaamalla tai kopioimalla originaali julkaisukokoon. Sarjakuvaa ei kannata tarjota julkaistavaksi, elleivät tekstit näy julkaisukoossa!

Kokeile:

Piirrä sarjakuvastrippi tai yksittäinen ruutu teksteineen haluamaasi kokoon. Pienennä se skannaamalla ja tulostamalla tai valokopio-koneella – ensin 70 % kokoon ja sitten 50 % kokoon. Tutki kuinka hyvin piirtämäsi elementit erottuvat niin kutsutussa julkaisukoossa.

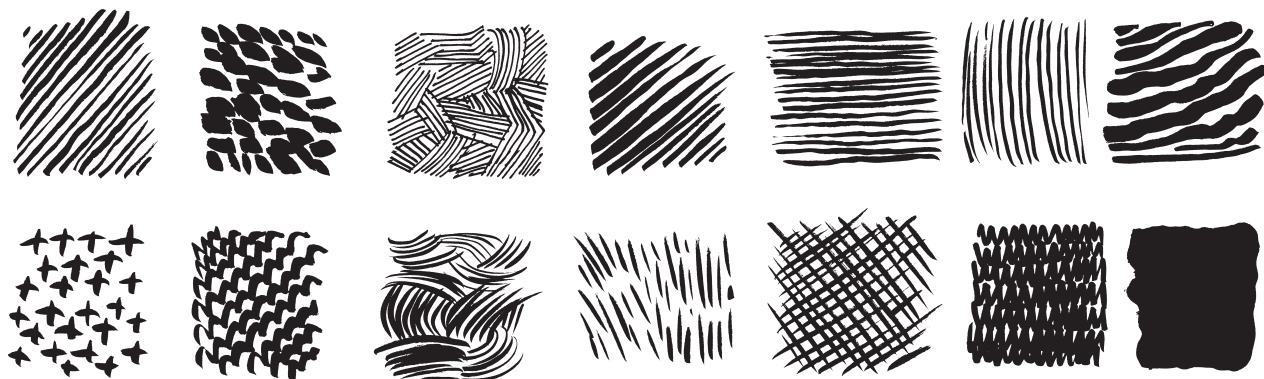
Tiheä ristikkäinen viivavarjostus

Väljä ristikkäinen viivavarjostus

Hammasharja- tai fiksatiiviruisku

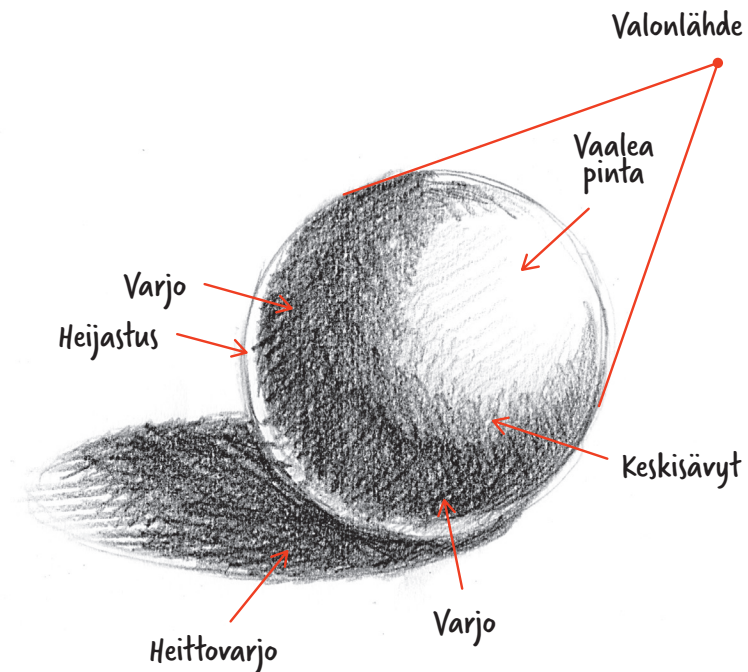
Puut toimivat myös pinnan tekstuurina

Pelkät varjopinnat ilman ääri viivoja, talvimainen

Pintatekstuureja kuitukynillä, tussiterillä ja siveltimillä piirrettyinä.

Miten varjo muodostuu?

Jokainen elollinen tai eloton elementti muodostaa varjon, oli valon määrä mikä tahansa. Varjojen muodostumista on helppo tutkia valolähteen, esimerkiksi taskulampun tai kynttilän avulla. Perinteinen tapa on asettaa kynttilä pöydälle ja erilaisia esineitä sen ympärille eri matkojen päähän. Näin syntyy selkeä käsitys varjoista.

Valon lähteestä ja sen asemasta kohteeseen nähden riippuu, kuinka pitkä tai lyhyt kohteen muodostama varjo on. Seuraavassa luvussa perehdytään perspektiiviin, jonka avulla myös varjojen pituutta ja suuntaa on helppo projisoida. Valon määrä on toinen ratkaiseva tekijä.

Kuinka voimakkaita varjoja piirtäjä haluaa käyttää ilmaisussaan? Harmaasävyin ja värein tehdyissä sarjakuvissa varjojen voimakkuutta ja valöörejä on mahdollista säätää värin määrällä, mustavalkoisessa tuotannossa jossa väri on aina syvä musta, skaala ei ole niin laaja. Sen keinot on esitetty sivuilla 88-90.

Kuinka paljon tilassa olevia elementtejä halutaan esittää ja mikä kaikki jää varjoon? Tämä on tärkeä miettiä. Voimakkaat tummat pinnat ovat myös tehokeino, niillä saadaan aikaiseksi synkkä tunnelma. Samassa tilassa ja samana vuorokaudenaikana tapahtuvissa jaksoissa varjostus tulisi tehdä samalla tavalla.

Tärkein sääntö tässäkin on, että ruutuun piirrettyjen elementtien tulisi olla tunnistettavissa. Ohuilla ääri viivoilla ilman varjoja ei lopputulos ole kummoinen, vahvat elävät viivat ja varjot antavat piirustukseen voimaa ja tekevät siitä mielenkiintoisen. Oma tapa ja tyyli löytyvät parhaiten kokeilemalla.

Sarjakuvan värittäminen

Harmaasävy, lisäväri vai nelivärinen?

Värin käyttö sarjakuvassa on nykyään huomattavasti helpompaa kuin vielä parikymmentä vuotta sitten. Väripainaminen on edullisempaa ja modernin digipainotekniikan ansiosta pienellä investoinnilla on mahdollista tuottaa korkeatasoinen kaksi- tai useampivärinen omakustanne. Suomalaiset kustantajat julkaisevat koko ajan enemmän värialbumeita, myös kotimaisilta tekijöiltä.

Värin käyttö kannattaa huomioida työtä aloitettaessa. Kun taiteilija päättää tehdä sarjakuvastaan värillisen, ei mustia voimakkaita pintoja tarvita samassa määrin kuin mustavalkoisessa kerronnassa. Julkaistavaksi aiotusta sarjasta kannattaa luonnollisesti selvittää väripainamisen mahdollisuus etukäteen, jolloin säästytään turhalta työltä.

Värittäminen on aikaa vievää puuhaa. Hyvän nelivärisen sarjakuvan värittämiseen kuluu aikaa yhtä kauan tai enemmänkin kuin luonnosteluun ja peruspiirtämiseen.

Tammikuussa 2009 keskustelin englantilaisen **Bryan Talbotin** kanssa hänen loppuvaiheessa olleesta *Grandville*-teoksestaan, josta näin myös valmiit värilliset vedokset. Bryan kertoi piirtäneensä tarinaa vuoden ajan ja värittäneensä sitä toisen vuoden.

Seuraavilla sivuilla perehdytään erilaisiin väritystekniikoihin ja työtapoihin.

Värien vaikutus kuvakerronnassa

YHTEENSOPIVAT VÄRIT

Koostuvat lähellä toisiaan olevista väriympyrän sävyistä. Oranssi ja keltainen ovat esimerkki yhteensopivasta värikokonaisuudesta.

TOISIAAN LÄHELLÄ OLEVAT SÄVYT
Koostuvat sävyistä, jotka sijaitsevat eri puolilla väriympyrää. Ei voimakasta kontrastia, rauhoittava vaikutus kokonaisuuteen.

TOISIAAN TÄYDENTÄVÄT SÄVYT
Vastapäättä toisiaan väriympyrässä. Luovat voimakkaan kontrastin ja jännitteen kuvakerrontaan.

VASTAVÄRIT
Sijaitsevat väriympyrässä vastapäättä toisiaan. Punainen ja vihreä ovat hyvä esimerkki kontrastin luomisesta.

Erilaisia väritystekniikoita

Harmaasävytekniikka

Luonnos suoraan akvarillipaperille, tai luonnospaperista valopöydällä läpi akvarellipaperiin lyijykynällä. Seuraavaksi laveerataan suuret pinnat. Paperin kuivuttua lisätään tummia pintoja, yksityiskohtia ja varjostuksia kuvaan kärkeisveltimillä. Väreinä mustat ja harmaat akvarellivärit.

Lyijykynät ja puuvärit

Näitä voi käyttää sarjakuvan värittämiseen tai jopa kokonaan piirtämiseen. Paperiksi käyvät monenlaiset piirustuspaperit, myös värilliset kartongit! Paperi ei kuitenkaan voi olla kiiltävä, pinnoitettu eikä karkea. Värittäminen voidaan tehdä joko samaan originaaliin tai käyttää erillistä värioriginaalia.

Aluksi sivu luonnostellaan ja tämän jälkeen väritys tapahtuu alkaen vaaleimmista sävyistä. Puuväritekniikalla valkoiselle paperille piirrettäessä luonnoksen voi piirtää sinisellä värillä hyvin teroitettua kynää käyttäen. Tämän jälkeen värit lisätään vaaleammasta tummempiin sävyihin. Lopuksi väritetään pienet yksityiskohdat ja haluttaessa ääriviivat vahvistetaan mustalla tussilla.

Erillistä värioriginaalia käytettäessä musta originaali toteutetaan Sarjakuvan piirtäminen -luvussa esitetyn mukaisesti ja väritys tapahtuu edellä kerrotusti omaan originaaliinsa valopöytää apuna käyttäen: tussattu piirustuskartonki alimmaisena ja sen päällä paperi, johon värit maalataan.

Markkinoilla on myös vesiliukoisia värikyniä, joita käytettäessä värit piirretään ensin akvarellipaperille, ja lopuksi puuväripinnat laveerataan osittain tai kokonaan vedellä ja akvarellisiveltimillä.

Värilliselle paperille työ voidaan tehdä vaikkapa mustalla puuväriellä ja korostaa vaaleimmat kohdat valkoisella.

Tilaustyöt: Sarjakuvamuotoista tiedottamista ja mainontaa

Keväällä 2016 sarjakuvakaupunkina tunnettu Kemi halusi piirroskuvitetun, sarjakuvatyylisen matkailu-kartan. Tein tarjouksen ja sain työn, jonka jälkeen suunnittelin, kuvasin, ja taitoin kartan sekä järjestin sen painatuksen jälkikäsittelyineen. Työ painettiin sekä suomeksi että englanniksi.

Kaksi vuotta myöhemmin he halusivat kartasta päivitetyn version. Käytössä kartta on osoittautunut mainioksi oppaaksi ja halutuksi matkamuistoksi. Vuoden 2018 versio painettiin suomen, englannin ja kiinan kielisenä versiona.

Esillepanoa varten minua pyydettiin suunnittelemaan kartalle kolmilokeroinen kuvitettu esitelaatiko, jossa kartat pysyvät siisteissä nipuissa.

Avattuna kartan koko on 420 x 594 mm ja se on taitettu 16 osaan, jolloin sivukoko on 105 x 148 mm.

Miten tilaustyö toteutetaan?

Yleisimmin tilaaja antaa idean tai sarjakuvataiteilija kehittää sen itse asiakkaan viestintätarpeesta, liiketoiminnasta tai julkaisuista.

Tekijä käsikirjoittaa – jollei asiakas itse halua – ja piirtää sekä lähettää lyijykynäluonnoksen jaksosta tai tarinasta tilaajalle. Tilaa kommentoi lyijykynäluonnosta, jonka jälkeen tarvittavat korjaukset tehdään.

Seuraava työvaihe on tussipiirtäminen ja väritys.

